

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ

ΤΟΜΕΑΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ,
ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ,
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ

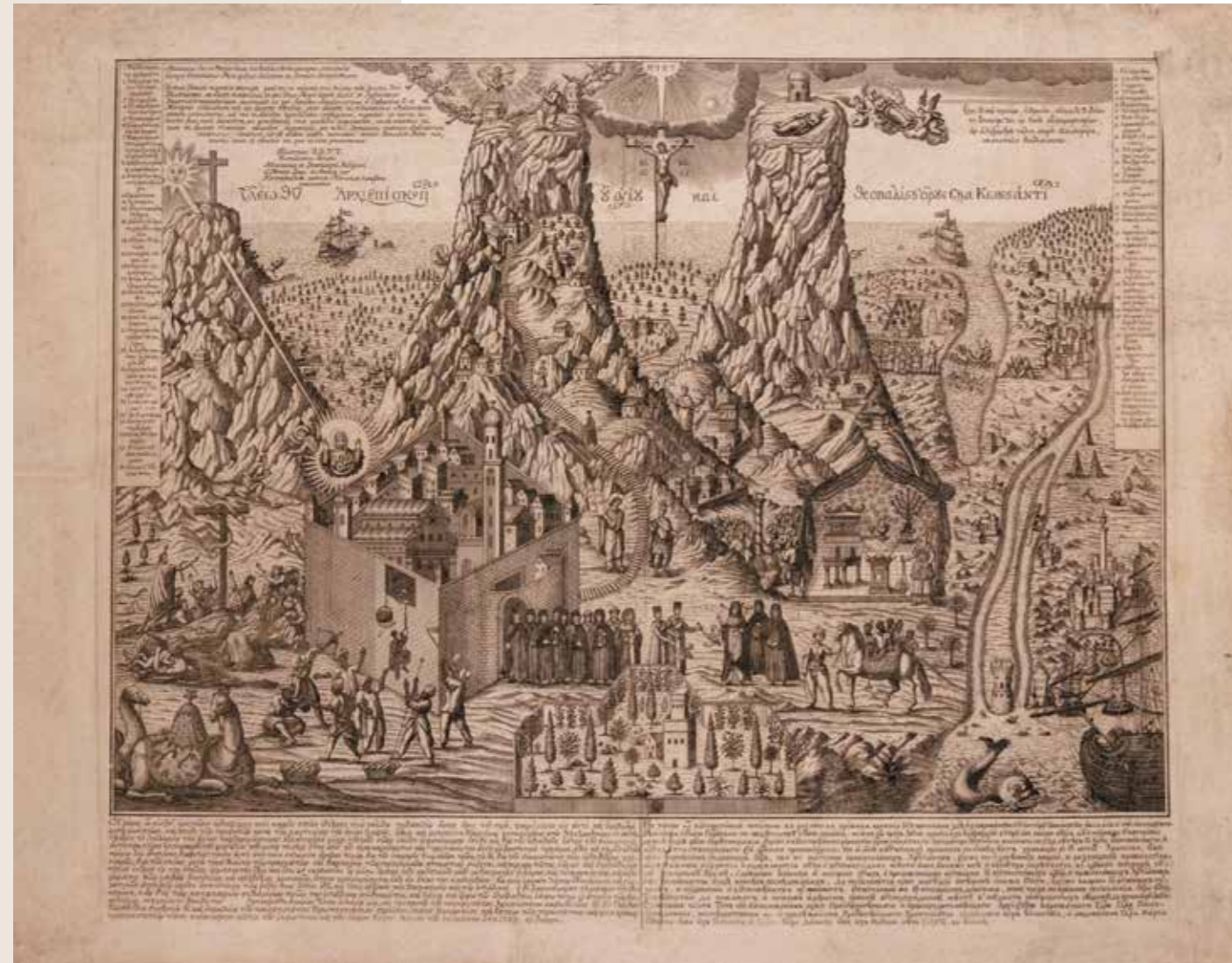

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ
ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΒΕΝΕΤΙΑΣ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΑΣ -
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΜΙΚΡΟΤΕΧΝΙΑΣ
ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ
ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ ΑΠΘ

SCUOLA GRANDE
DI SAN MARCO
VENEZIA

ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

*Ιωάννης της Κλίμακος και Σιναϊτική Γραμματεία
μεταξύ Ανατολής και Δύσης*

ΕΙΔΙΚΟΣ
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ
ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ
ΕΡΕΥΝΑΣ
Α.Π.Θ.

Επιστημονική Επιτροπή:

Καθηγητής Φώτιος Ιωαννίδης, Θεολογική Σχολή ΑΠΘ

Βασίλειος Κουκουσάς, Ελληνικό Ινστιτούτο Βυζαντινών
και Μεταβυζαντινών Σπουδών Βενετίας

Καθηγήτρια Γλυκερία Χατζούλη, Θεολογική Σχολή ΑΠΘ

Rev. Fr. Sergio Ernesto Mainoldi, University of Salerno Italy,
Centro Interdipartimentale FiTMU

Frederick Lauritzen, Storico presso la Scuola Grande di San Marco

Θεσσαλονίκη, 21-22 Φεβρουαρίου 2023

Κτίριο Θεολογικής Σχολής ΑΠΘ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Τρίτη

17.00 - 17.30

Προσφωνήσεις

- > Του Προέδρου της Επιστημονικής Επιτροπής, **Καθηγητή Φώτιου Ιωαννίδη**
- > Της Διευθύντριας του Τομέα Εκκλησιαστικής Ιστορίας, Χριστιανικής Γραμματείας, Αρχαιολογίας και Τέχνης, **Επ. Καθηγήτριας Αντωνίας Κυριατζή**
- > Του Προέδρου του Ελληνικού Ινστιτούτου Βενετίας, **Καθηγητή Βασιλείου Κουκουσά**
- > Της Διευθύντριας του Εργαστηρίου Αγιογραφίας, **Καθηγήτριας Γλυκερίας Χατζούλη**
- > Του Direttore del Polo Culturale e Museale della Scuola Grande di San Marco, **Dr. Mario Po'**

17.30-18.00

Κεντρική Εισήγηση

Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Αυστρίας, υπέρτιμος και έξαρχος Ουγγαρίας και Μεσευρώπης, **κ. Αρσένιος**
“Η διάκρισις ως μεγίστη αρετή στον Άγιο Ιωάννη της Κλίμακος”

18.00 - 18.10

Διάλειμμα

Α΄ Συνεδρία

Πρόεδρος **Βασίλειος Κουκουσάς**

18.10 - 19.30

Φώτιος Ιωαννίδης, Καθηγητής, Τμήμα Θεολογίας ΑΠΘ

“Κοινές πνευματικές εμπειρίες μεταξύ Ανατολής και Δύσης: Γρηγόριος ο Διάλογος και Ιωάννης της Κλίμακος”

π. Βασίλειος Καλλιακμάνης, Καθηγητής, Τμήμα Θεολογίας ΑΠΘ

“Πώς γράφουν οι Άγιοι Πατέρες; Η περίπτωση του Οσίου Ιωάννου της Κλίμακος”

Rev. Fr. Sergio Ernesto Mainoldi, University of Salerno Italy, Centro Interdipartimentale FiTMU

“Paradigms of Ascetic and Mystical Theology in the Century of Synthesis (VI-VII sec.):

John Climacus, Ps.-Dionysius and Maximus the Confessor”

Γλυκερία Χατζούλη, Καθηγήτρια, Τμήμα Θεολογίας ΑΠΘ

“Εικονογραφικές παραστάσεις της ουρανοδρόμου κλίμακος του Αγίου Ιωάννη του Σιναΐτη (10^{ος} - 17^{ος} αιώνας)”

Τετάρτη

Β΄ Συνεδρία

Πρόεδρος **Φώτιος Ιωαννίδης**

10.00 - 11.20

Αγγελική Δεληκάρη, Αν. Καθηγήτρια, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας ΑΠΘ

“Άγιος Γρηγόριος ο Σιναΐτης, διδάσκαλος του Ησυχασμού. Η ελληνική και σλαβική παράδοση των έργων του”

π. Γεώργιος Χειλάς, Δρ. Θεολογίας

“Έκλογή Ψαλμών Παΐσιου Μητροπολίτου Ρόδου, του Σιναΐτου”

Ασπασία Καλούδη, Δρ. Θεολογίας, υπ. post doc.

“Η επιβίωση της Σιναΐτικής Παράδοσης στον 18^ο αιώνα”

Νεκτάριος Σαχπαζίδης, Υπ. Δρ. Θεολογίας

“Η σύνδεση των αρετών Πίστεως, Ελπίδος και Αγάπης στην Κλίμακα του Αγίου Ιωάννη Σιναΐτη και η πρόσληψή της τον 20^ο αιώνα στο έργο του Αγίου Νεκταρίου Πενταπόλεως”

11.20 - 11.40

Διάλειμμα

Γ΄ Συνεδρία

Πρόεδρος **Prof. Sergio Mainoldi**

11.40 - 13.00

Frederick Lauritzen, Storico presso la Scuola Grande di San Marco

“Psellos and the ladder of virtues of John Climacos”

Filippo Ronconi, Maître de conférences HDR - Associate Professor EHES

“Ecritures, textes et supports entre le Mont Sinai et l'Occident à l'époque byzantine moyenne”

Θωμαή Χουβαρδά, Επίκ. Καθηγήτρια, Τμήμα Θεολογίας ΑΠΘ

“Οι εξηγήσεις της Κλίμακος του Ιωάννη Σιναΐτη στη βυζαντινή παράδοση.

Η περίπτωση του Νικηφόρου Κάλλιστου Ξανθόπουλου”

π. Φώτιος Ιωακείμ, Δρ. Θεολογίας, υπ. post doc.

“Ο Κύπριος όσιος Αναστάσιος ο Σιναΐτης ως μαθητής, βιογράφος και οριστής της περιόδου ακμής του οσίου Ιωάννου του Σιναΐτου, συγγραφέως της Κλίμακος”

Δ΄ Συνεδρία

Πρόεδρος **Χρήστος Αραμπατζής**

17.00 - 18.00

Γεωργία Χριστοδούλου, Δρ. Θεολογίας

“«Άνδρείος νοῦς». Οι τέσσερις καθολικές αρετές στον Άγιο Ιωάννη της Κλίμακος και στη Σιναΐτική παράδοση”

Πέτρος Τούλης, Δρ. Θεολογίας, post doc.

“Ο Ιωάννης Σιναΐτης στην ησυχαστική παράδοση του 14^{ου} αι.”

Rev. Stefan Toma, Δρ. Θεολογίας, Habil. Uni. Kiel

“Η Κλίμαξ του Ιωάννη Σιναΐτη στην Ορθόδοξη Ρουμανική Παράδοση”

18.00 - 18.10

Διάλειμμα

Ε΄ Συνεδρία

Πρόεδρος **Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ. Αρσένιος**

18.10 - 19.30

π. Δωρόθεος Νεοφύτου, Δρ. Θεολογίας

“Αββάς Δωρόθεος-Ιωάννης Σιναΐτης. Ο σφετερισμός των αρετών και η σωτηρία δια των παθών”

Χρήστος Αραμπατζής, Καθηγητής, Τμήμα Θεολογίας ΑΠΘ

“Η Κλίμακα των αρετών στον Άγιο Ιωάννη Σιναΐτη και η πρόσληψή της στις Κατηχήσεις του Αγίου Συμεών του Νέου Θεολόγου”

π. Ρωμανός Κενανίδης, Δρ. Θεολογίας

“Το μυστήριο της υπακοής στην Κλίμακα του Αγίου Ιωάννη του Σιναΐτη”

π. Ιωάννης Γρίντζος, Υπ. Δρ. Θεολογίας

“Η πρόσληψη της ασκητικής παράδοσης του Αγίου Ιωάννη Σιναΐτη τον 21^ο αιώνα. Η περίπτωση του π. Συμεών Κραγιόπουλου”

Συμπεράσματα